

© Avrupa Konseyi/Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 2013. Bu çeviri, Avrupa Konseyi'nin insan haklarına destek Fonu'nun desteğiyle hazırlanmıştır (www.coe.int/humanrightstrustfund). Mahkeme'yi bağlamamaktadır. Daha fazla bilgi için, bu belgenin sonunda bulunan yazarın telif hakkı ile ilgili kısmı okuyabilirsiniz.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2013. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2013. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Mahkeme'nin İçtihatlarına İlişkin Bilgi Notu No. 165

Temmuz 2013

Allen – Birleşik Krallık [BD] - 25424/09

Karar 12.7.2013 [BD]

Madde 6

Madde 6-2

Masumiyet karinesi

Başvurucunun cezai bir suçtan mahkumiyetinin bozulmasının ardından tazminat talebinin reddi: *ihlal yok*

Olgular – Başvurucu, bebeğin yaralarının (aynı zamanda “kaza dışı kafa travması” - “KDKT” olarak da bilinen) “sarsılmış bebek sendromu” ile ilgili uyumlu olduğu yönündeki tıbbi tanıklığa dayanılarak, oğlu bebek Patrick'i kasıtsız öldürmeden dolayı Eylül 2000 tarihinde mahkûm edilmiştir. Başvurucu, temyizde, yeni tıbbi kanıtın, yaraların KDKT dışında başka bir nedene dayandırılabilirliğini gösterdiğini ileri sürmüştür. Temmuz 2005'te İstinaf Mahkemesi (Ceza Bölümü) (“İMCB”), yeni kanıtın Jürinin mahkumiyet kararını etkileyebilecek nitelikte olabileceğini saptadıktan sonra, kesin olmadığı gerekçesiyle başvurucunun mahkûmiyet hükmünü iptal etmiştir. Savcılık, başvurucunun halihazırda cezasını çektiği ve mahkumiyetin üzerinde epeyce zaman geçtiğini göz önünde bulundurarak, yeniden yargılama için başvuru yapmamıştır.

Başvurucu, tazminatın, cezai bir suçla mahkûm edilen, fakat mahkumiyeti sonradan adli hata olduğunu makul şüphenin ötesinde gösteren yeni veya yeni keşfedilen olgular nedeniyle mahkumiyeti bozulan bir kişiye ödeneceğini düzenleyen 1988 tarihli Ceza Yargılaması Kanununun (1988 tarihli Kanun) 133. bölümü çerçevesinde Devlet Bakanına tazminat için başvurmuştur. Talebi reddedilmiştir. Bu kararın yargısal denetimi için yapılan başvuru, İMCB'nin sadece, yargılamada sunulan delillerle birlikte dikkate alındığında, yeni delilin, jürinin başvurucuyu “haklı olarak beraat ettirme” “olasılığını yarattığı” sonucuna varan Yüksek Mahkeme tarafından reddedilmiştir. İstinaf Mahkemesi bilahare başvurucu tarafından yapılan temyiz başvurusunu, beraat kararının, başvurucunun hesap vereceği bir durum olmadığı “anlamını taşımadığını”, dolayısıyla “adli hata” ölçütlerinin karşılanmadığını not ederek, reddetmiştir.

Avrupa Mahkemesine başvurusunda, başvuru, kendisine tazminat ödenmemesi kararında gösterilen nedenlerin masum sayılma hakkını ihlal ettiğini ileri sürmüştür.

Karar – Madde 6 § 2

(a) *Davanın kapsamı* – Mahkeme önündeki soru, tazminat reddedilmesinin *müstakil olarak* başvuru, masum sayılma hakkını ihlal edip etmediği değildir (6. maddenin 2. fıkrası cezai bir suçtan beraat eden bir kişiye adli hatadan dolayı tazminat verilmesi hakkını güvence altına almaz); fakat başvuru, davasında, gerekçe ve kullanılan dil dâhil, tazminatı reddeden bireysel kararın masumiyet karinesi ile bağdaşp bağdaşmadığıdır.

(b) *Uygulanabilirlik* – 6. maddenin 2. fıkrasının iki yönü bulunmaktadır. İlk yön bizzat ceza yargılamaları kapsamında belli usuli şartlar (örneğin, ispat yükü, maddi ve hukuki karineler ile kendi aleyhine tanıklık etmeme ile ilgili olanları) getirmektedir. Başvuru, davası ile ilgili olan ikinci yön, cezai bir suçtan beraat eden bireyleri veya ceza yargılaması düşen kişileri, itham edildikleri suçtan aslında suçlu olduklarını düşünen kamu görevlileri ve makamlarına karşı korumayı amaçlamıştır. Ceza yargılaması durdurulması halinde, sonraki yargılamalarda 6. maddenin 2. fıkrasına dayanmak isteyen bir başvuru, iki yargılama arasında bir bağlantı olduğunu göstermek zorundadır. Örneğin, sonraki yargılamanın önceki ceza yargılamasının kararının incelenmesini gerektirmesi halinde ve özellikle, sonraki yargılamanın mahkemeyi; ceza kararını incelemesi, ceza dosyasındaki delilleri değerlendirmesi veya gözden geçirmesi, başvuru, cezai ithama yol açan olayların bazılarını veya hepsine katılımının değerlendirilmesi veya başvuru, olası suçunun var olan belirtileri hakkında yorum yapması için yükümlü kıldığı hallerde böyle bir bağlantının mevcut olması muhtemeldir. Mevcut davada gerekli bağlantı bulunmaktadır; çünkü tazminat davası açma hakkına ceza davasındaki beraat hükmü zemin hazırlamıştır ve Devlet bakanı ve mahkemeler tazminatla ilgili karar verirken veya bu kararları gözden geçirirken ceza yargılamasında verilen hükmü dikkate almak zorundadır.

Sonuç: ilk itiraz reddedilmiştir (oybirliği).

(c) *Esas* – 6. maddenin 2. fıkrasının ceza yargılamasının bitmesinden sonraki yargılama bağlamında ihlal edileceği koşulların belirlenmesinde tek bir yaklaşımın yoktur. Mahkemenin mevcut içtihatlarının gösterdiği üzere, birçok şey, tartışmalı kararın kabul edildiği yargılamanın niteliğine ve kapsamına bağlıdır. Öte yandan, bütün durumlarda ve hangi yaklaşımın uygulandığı önemli olmaksızın, karar alanların kullandığı dil, kararın ve gerekçesinin 6. maddenin 2. fıkrası ile bağdaşp bağdaşmadığının değerlendirilmesinde son derece önemlidir.

Başvuru, davasındaki yargılamanın niteliği ve kapsamının incelenmesine geçildiğinde, Mahkeme başvuru, beraatinin gerçek anlamda bir “esastan” beraat olmadığını not etmiştir. Resmi olarak bir beraat olmasına karşın, başvuru, aleyhindeki ceza yargılamasının durdurulması, ceza davasının düştüğü davalarda mevcut olan özelliklerin çoğunu paylaşmaktadır.

Mahkeme ayrıca 1988 Kanununun 133. Bölümü gereğince herhangi bir tazminat hakkı ortaya çıkmadan önce belirli ölçütlerin karşılanmasını gerektiğini not etmiştir; bu ölçütler: davacının mahkum edilmiş olması zorunluluğu, mahkumiyetin sonucu olarak cezalandırmaya maruz kalması, temyize süresi geçtikten sonra izin verilmesi ve temyize izin verme gerekçesinin, yeni olgunun makul şüphenin ötesinde bir adli hata olduğunu göstermesi. Bu ölçütler, çok küçük dil farklılıklarıyla, 6. maddenin 2. fıkrası ile bağdaşan bir şekilde okunabilecek olan Sözleşmenin 7 No’lu Protokolünün 3. maddesi hükümlerini

yansıtır. Bu ölçütlerdeki hiçbir şey beraat eden bir kişinin masumiyetini sorgulamamaktadır ve mevzuatın kendisi de cezai suçluluğunun değerlendirmesinin yapılmasını gerektirmemektedir.

İç hukuk mahkemeleri tarafından kullanılan dil ile ilgili olarak, 1988 tarihli Kanunun 133. maddesi gereğince yapmakla yükümlü oldukları yorum bağlamında bakıldığında, Mahkeme, bu dilin başvurunun beraatını zayıflattığını veya kendisine masumiyeti ile bağdaşmayan bir şekilde muamele yaptığını düşünmemektedir. Bir "adli hata" ortaya çıkıp çıkmadığını değerlendirirken, iç hukuk mahkemeleri, temyizde mevcut delillere dayanarak, başvurunun beraat etmesi ya da mahkum olması gerektiği veya beraat veya mahkumiyet ihtimali yorumunu yapmamıştır. Aynı şekilde, delillerin başvurunun suçluluğu veya mahkumiyetine işaret ettiği yorumunu da yapmamışlardır. Gerçekte, yeniden yargılama kararı verilirse, delilleri değerlendirme görevinin jüriye ait olduğunu ısrarla tekrarlamışlardır.

Bundan başka İngiltere’de ceza usul hukukuna göre, iddianame üzerinden bir ceza davasında savcılık delilini değerlendirmek ve sanığın suçluluğuna karar vermek jürinin görevidir.

Başvurunun davasında İMCB’nin görevi, mahkumiyet hükmünün "kesin" olup olmadığına karar vermek ve şimdi mevcut olan delillere dayanarak başvurunun suçunun makul şüphenin ötesinde saptanıp saptanmadığına karar verirken, kendisini jürinin yerine koymamaktır. Başvurunun davasında yeniden yargılama kararı verilmemesi, başvurucağı diğer ceza davası nedeniyle katlanacağı stres ve endişeden korumuştur ve başvurucağı da yeniden yargılama yapılması gerektiğini ileri sürmemiştir. Hem Yüksek Mahkeme hem de İstinaf Mahkemesi bir adli hatanın ortaya çıkıp çıkmadığını saptamak için, İMCB’nün kararına geniş şekilde referans yapmıştır ve davanın sonucuna dair herhangi bir özerk karar vermeye çalışmamışlardır. İMCB’nün mahkumiyet hükmünün kesin olmadığı kararını sorgulamamış ve İMCB’nün kendisinde bulunan delillerin değerlendirilmesinde hata yaptığını ileri sürmemişlerdir. İMCB’nün bulgularını olduğu gibi kabul etmişlerdir ve herhangi bir değişiklik veya yeniden değerlendirme yapmadan, 133. bölüm ölçütlerinin yerine getirilip getirilmediğine karar vermek için bu bulgulardan yararlanmışlardır.

Sonu: ihlal yok (oybirliği).

© Avrupa Konseyi/Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi
Kayıt Müdürlüğü’nün bu özeti Mahkeme’yi bağlamaz.

[İçtihat Bilgi Notları](#) İçin Tıklayınız

© Avrupa Konseyi/Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 2013.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin resmi dilleri Fransızca ve İngilizce’dir. Bu çeviri, Avrupa Konseyi’nin insan haklarına destek Fonu’nun desteğiyle hazırlanmıştır (www.coe.int/humanrightstrustfund). Mahkeme’yi bağlamamaktadır ve Mahkeme, kalitesi konusunda herhangi bir sorumluluk kabul etmemektedir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarının veritabanı olan HUDOC üzerinden (<http://hudoc.echr.coe.int>) veya HUDOC’un bildirdiği başka veritabanları üzerinden yüklenebilir. Davanın isminin tamamen yazılması, yukarıdaki telif hakkıyla ilgili ifadeler kullanılması ve insan haklarına destek Fonu’na referans yapılması şartıyla ticari olmayan amaçlarla kullanılabilir. Bu çevirinin tamamını veya bir kısmını ticari amaçlarla kullanmak isteyen herkesin, bu durumu belirtilen adrese bildirmesi rica olunur: publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2013.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any

responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2013.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int.